

Obsah

Úvod o projektu	5
Uvedení do problematiky	7
Metodická doporučení	9
1. Neverbální komunikace	11
Formy mezilidské komunikace	11
Vztah verbální a neverbální komunikace	11
Neverbální komunikace a její členění	12
Vnímání neverbálních signálů a jejich interpretace	13
Interpretace pozorovaných neverbálních projevů	14
2. Pohledy	17
Pohledy a oční kontakt	17
Vlivy působící na množství a délku pohledů u slyšících lidí	17
Jak slyšící lidé vnímají déletrvajícím pohled	19
Přímý oční kontakt, jeho navázání a udržování	20
Udržování očního kontaktu	21
Přerušování očního kontaktu	22
Udržování očního kontaktu během hovoru	22
Optické a jiné bariéry	23
Zaměření pohledu	25
Orientační reflex	26
Únava, stres a nepohodlí	27
Komunikace při chůzi	28
3. Mimika	31
Mimika jako indikátor emocí a vztahů	31
Mimika jako součást verbálního vyjadřování	32
Zrcadlení	35
4. Gesta	37
Gesta versus znaky	37
Dělení gest z hlediska funkcí	39
Vlivy na množství a živost gest	40
Kulturní rozdíly ve významech gest	41
Optické kontaktní signály	41
Optická forma přímá	41
Optická forma zprostředkovaná	42

5. Dotyky	45
Faktory ovlivňující dotyky mezi lidmi	45
Dotykové kontaktní signály	46
Dotykový kontaktní signál přímý	46
Dotykový kontaktní signál zprostředkovaný	47
Pravidla pro dotykové kontaktní signály	48
Vibrační signály	49
6. Komunikační vzdálenosti	51
Horizontální vzdálenosti	51
Komunikační vzdálenosti při znakování	52
Komunikační vzdálenosti při odezírání	54
Vertikální vzdálenosti	55
7. Vzájemné pozice při komunikaci	59
Vzájemná pozice komunikačních partnerů při odezírání	60
Komunikace ve skupině neslyšících osob	62
Komunikace ve skupině slyšících osob	63
Chování v prostoru	66
Závěr	67
Použitá a doporučená literatura	69
O autorce	71
O České komoře tlumočnicků znakového jazyka	73